TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Ngày 01/05 là ngày gì? Nguồn gốc và ý nghĩa Ngày Quốc tế Lao động 010/5

06:05 01/05/2022

Hàng năm, người lao động trên toàn thế giới lại cùng nhau kỷ niệm Ngày Quốc tế Lao động 01/05. Đây là một thời điểm lịch sử mang ý nghĩa trọng đại ở Việt Nam và thế giới.

Ngày Quốc tế Lao động 01/05 biểu dương lực lượng lao động, đấu tranh cho hòa bình, dân chủ, tiến bộ xã hội. Nguồn: Liên đoàn Lao động.

Ngày 01/05 là ngày gì?

Ngày Quốc tế Lao động hay ngày 01 tháng Năm là ngày lễ kỷ niệm và ngày hành động của phong trào công nhân quốc tế và của người lao động.

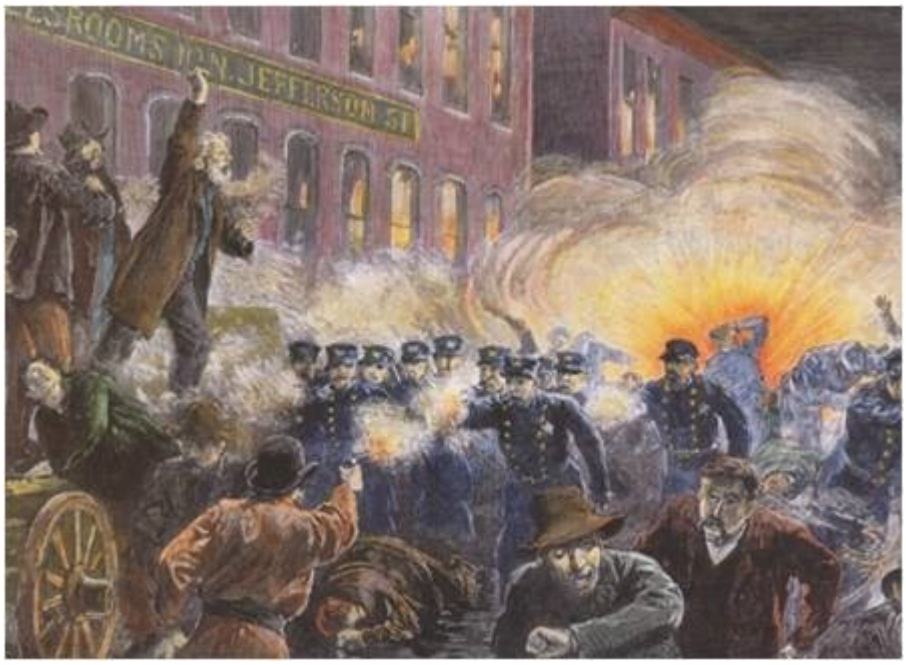
Nguồn gốc ngày 1/5 bắt nguồn từ nước nào?

Lịch sử của ngày 01/05 bắt đầu từ thành phố Chicago của nước Mỹ.

Thế kỷ XIX, Chicago trở thành trung tâm thương nghiệp của Mỹ, quốc gia đang lao vào cuộc chạy đua cạnh tranh tư bản quyết liệt. Công nhân bị ép làm việc 14-18 giờ/ngày, phụ nữ lao động không kém gì nam giới nhưng đồng lương chỉ bằng một nửa, không có ngày nghỉ; trẻ em phải làm việc 12 giờ/ngày.

Sự bóc lột tàn khốc này khiến phong trào bãi công của công nhân Mỹ bùng lên với yêu cầu tăng lương, cùng với đó là sự ra đời và phát triển phong trào Công đoàn. Năm 1868, giới cầm quyền Mỹ phải thông qua đạo luật ngày làm 8 giờ trong các cơ quan, xí nghiệp thuộc Chính phủ, nhưng các xí nghiệp tư nhân vẫn giữ ngày làm việc 11-12 giờ.

Năm 1886, tại thành phố công nghiệp lớn Chicago, Đại hội Liên đoàn Lao động Mỹ thông qua nghị quyết nêu rõ: "Từ ngày 01/05/1886, ngày lao động của tất cả các công nhân sẽ là 8 giờ". Ngày 01/05 được chọn làm mốc bởi đây là ngày bắt đầu năm kế toán tại hầu hết các nhà máy, xí nghiệp ở Mỹ. Vào ngày này, hợp đồng mới giữa thợ và chủ sẽ được ký. Giới chủ tư bản có thể biết trước quyết định của công nhân mà không thể kiếm cớ chối từ.

Tranh mô tả cuộc đấu tranh của công nhân tại thành phố công nghiệp Chicago ngày 01/05/1886. Nguồn: VTC News.

Ngày 01/05/1886, do yêu cầu của công nhân không được đáp ứng đầy đủ, giới công nhân trên toàn nước Mỹ tham gia bãi công nhằm gây áp lực buộc giới chủ thực hiện yêu sách của mình. Cuộc bãi công đầu tiên diễn ra tại thành phố Chicago. Khoảng 40.000 người không đến nhà máy. Họ tổ chức mít-tinh, biểu tình với biểu ngữ: "Từ hôm nay, không người thợ nào làm việc quá 8 giờ một ngày! Phải thực hiện 8 giờ làm việc, 8 giờ nghỉ ngơi, 8 giờ vui chơi!". Cuộc đấu tranh lôi cuốn ngày càng đông người tham gia.

Hai ngày sau, hơn 6.000 công nhân tổ chức bãi công, mít-tinh, biểu tình nhưng bị cảnh sát đàn áp; 9 công nhân bị giết, 50 người bị thương nặng, gây chấn động thành phố. Ngày 04/05, một cuộc mít-tinh khổng lồ diễn ra để phản đối cảnh sát. Chính quyền đàn áp, khiến hơn 200 người chết và bị thương, nhà tù chật ních những người đấu tranh. Từ đó, cuộc đấu tranh của công nhân ngày càng quyết liệt. Hơn một năm sau, các thủ lĩnh của cuộc đấu tranh bị treo cổ. Tuy nhiên, chính phủ Mỹ buộc phải ban hành đạo luật ngày làm 8 giờ.

Ý nghĩa Ngày quốc tế lao động 01/05

Cuộc tàn sát đẫm máu sau ngày 01/05/1886 gây chấn động lớn trong giai cấp công nhân thế giới. Biểu tình lan sang các thành phố khác. Tại Châu Âu, công nhân Pháp, Ý, Tây Ban Nha, Hà Lan... cũng tổ chức nhiều cuộc mít-tinh bày tỏ sự đồng tình, ủng hộ công nhân Mỹ.

Năm 1889, ngay trong Đại hội thành lập Quốc tế thứ II (liên minh quốc tế, với sự kết hợp của các đảng xã hội chủ nghĩa và một số tổ chức công đoàn trên thế giới), các đại biểu của giai cấp công nhân đã thông qua nghị quyết lấy ngày 01/05 làm ngày đoàn kết đấu tranh của công nhân lao động trên toàn thế giới. Từ đó, ngày 01/05 trở thành Ngày Quốc tế Lao động.

Ngày 01/05 được xem là ngày mừng thắng lợi đã đạt được, nêu quyết tâm hoàn thành nhiệm vụ mới và biểu lộ tình đoàn kết với những người lao động các nước khác. Ngày 01/05 cũng là ngày biểu dương cho lực lượng lao động, đấu tranh cho hòa bình, dân chủ, tiến bộ xã hội.

Ngày nay, Ngày Quốc tế Lao động 01/05 là ngày hội của giai cấp công nhân và nhân dân lao động nước ta, ngày đoàn kết giai cấp công nhân và các dân tộc bị áp bức trên thế giới trong cuộc đấu tranh vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội.

Quốc tế lao động 01/05 đầu tiên ở Việt Nam

Tại Việt Nam, sau khi Đảng Cộng sản Đông Dương ra đời (1930), giai cấp công nhân Việt Nam đã lấy ngày 01/05 hàng năm làm ngày đỉnh cao của phong trào đấu tranh chống thực dân, đế quốc, giành độc lập - tự do - dân chủ, giành những quyền lợi kinh tế - xã hội.

Tại Việt Nam, Ngày Quốc tế Lao động đầu tiên được tổ chức vào năm 1930. Ngày 01/05/1930 - lần đầu tiên trong lịch sử phong trào công nhân ở Đông Dương, giai cấp công nhân nước ta dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, đã biểu tình ngoài đường phố để biểu dương tình đoàn kết cách mạng với công nhân quốc tế, đồng thời đấu tranh trực diện với bọn đế quốc thực dân

Pháp, đòi Pháp phải cải thiện điều kiện làm việc, phải tăng lương và thực hiện luật lao động ngày làm việc 8 giờ. Đó là điểm bắt đầu cho cả cao trào 1930 - 1931 với đỉnh cao là phong trào Xô Viết - Nghệ Tĩnh.

Ngày 01/05/1946, lần đầu tiên trong lịch sử nước ta, Ngày Quốc tế Lao động được tổ chức kỷ niệm mít tinh trọng thể tại Thủ đô Hà Nội với sự tham dự của 20 vạn nhân dân lao động.

Ngay sau khi Cách mạng Tháng Tám thành công, nước nhà được độc lập, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ký Sắc lệnh số 22C NV/CC ngày 18/02/1946 về những ngày nghỉ Tết, lễ kỷ niệm lịch sử và lễ tôn giáo, trong đó công bố: Ngày 01/05 là một trong những ngày lễ chính thức và công nhân lao động cả nước sẽ được nghỉ 01 ngày hưởng nguyên lương.

Theo baoquocte.vn